

ДЕРЖАВНА САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**щодо застосування засобу дезінфекційного
«Алосепт рідина» з метою дезінфекції шкіри рук
поверхонь та виробів медичного призначення**

Вироблено в Україні

- знезараження (антисептики) рук медичного персоналу, працівників інших служб під час роботи у вогнищах інфекційних захворювань (включаючи вогнища туберкульозу, особливо-небезпечних (включаючи карантинні) інфекцій та ін.), у зонах надзвичайних ситуацій, військових конфліктів (в т.ч. в польових умовах, в умовах таборів, госпіталях тощо), а також при виконанні комплексу заходів при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, стихійних лих тощо;
- для комплектації особистих аптечок працівників ДСУНС, МВС, митниці, військовослужбовців, співробітників поліції та ін.;
- швидкої дезінфекції та очищення стійких до спирту невеликих чи важкодоступних поверхонь, включаючи забруднені і незабруднені біологічними виділеннями поверхні приміщень, медичних виробів, апаратури та обладнання, меблів в ЗОЗ різноманітного профілю (в т.ч. відділеннях неонатології, дитячих, акушерсько-гінекологічних, алергології, геронтології, відділеннях з особливим дотриманням асептичного режиму тощо), оздоровчих закладах, аптечних закладах, лабораторіях різного профілю, закладах соціального захисту, на підприємствах харчо-переробної, фармацевтичної, мікробіологічної промисловості, комунально-побутового призначення, на всіх видах транспорту (включаючи пасажирський, авіатранспорт, водний та залізничний тощо), на об'єктах та підрозділах органів внутрішніх справ та оборони, у зонах надзвичайних ситуацій, військових конфліктів (в т.ч. в польових умовах) та прирівнюваних ситуацій тощо), у вогнищах інфекційних захворювань, у побуті;
- швидкої дезінфекції та очищення виробів медичного призначення (термометри, тонометри, датчики УЗД, стоматологічні наконечники тощо), перукарського, манікюрного та косметологічного інструментарію, інструментів для виконання татуажу, перманентного макіяжу, пірсингу, інструментів, що використовуються в подології тощо;
- дезінфекції медичних рукавичок, одягнених на руки;
- профілактичної дезінфекції взуття та дезінфекції взуття під час і після лікування грибкових інфекцій;
- для просочування серветок одноразового використання, що застосовуються для очищення і антисептичної обробки шкіри рук та тіла, дезінфекції невеликих поверхонь та виробів медичного призначення, косметологічних і перукарських інструментів тощо.

1.6. Спектр антимікробної дії. Засіб «Алосепт рідина» має бактерицидні властивості (у відношенні грампозитивних і грамнегативних бактерій в т.ч. щодо збудників інфекцій пов'язаних із наданням медичної допомоги (ВЛП), включаючи мультирезистентні госпітальні штами стафілококу (MRSA), *Clostridium difficile*, *Micrococcus luteus*, *Enterococcus faecalis*, *Enterococcus hirae*, *Enterobacter cloacae*, *Streptococcus*, *Klebsiella pneumoniae*, *Klebsiella oxytoca*, *Proteus mirabilis*, *Proteus vulgaris*, *A. Baumannii*, *Helicobacter pylori*, *E.coli* (в т.ч. ентерогеморагічну кишкову паличку), синьогнійну паличку, (*P. aeruginosa*), збудників дизентерії, сальмонельозу, паратифу, черевного тифу, холери, чуми, туберкульозу (в т.ч. *M.terrae*) збудників інших небезпечних та особливо-небезпечних інфекцій тощо) властивості, віруліцидні (включаючи збудників парентеральних вірусних гепатитів, ВІЛ-інфекції, всіх типів (видів) грипу (в т.ч. «пташиний», «свинячий»), герпес-, рота-, норо- віруси, збудників кишкових вірусних інфекцій (віруліцидна дія перевірена на вірусах групи поліомієліту - засіб володіє повним спектром віруліцидної дії) та фунгіцидні (в т.ч. щодо грибів роду *Candida*, дерматофітів, *A.Niger*) властивості. Ефективний проти резидентної мікрофлори шкіри. Складові засобу перешкоджають виділенню резидентної мікрофлори шкіри з її глибоких шарів. Протимікробна дія засобу пролонгована у часі - не менше 3 годин, може подовжуватись до 5 годин (залежить від ступеню мікробного обсіменіння шкіри, інших об'єктів). Зберігає протимікробні властивості після відтаювання внаслідок заморожування.

Протимікробна дія засобу зберігається в присутності крові, сироватки, гною, інших забруднень органічного, неорганічного та змішаного характеру. Видаляє біологічні плівки, ефективний проти мікроорганізмів біологічних плівок.

1.7. Токсичність та безпечність засобу. Засіб «Алосепт рідина» за параметрами гострої токсичності для лабораторних тварин при введенні в шлунок та нанесенні на шкіру належить до мало небезпечних речовин (4 клас безпеки, відповідно до вимог ГОСТ 12.1.007). Не виявляє шкірно-подразнюючих та сенсibiliзуючих властивостей при одно- та багаторазовому нанесенні на шкіру. Не порушує водно-жирового балансу шкіри, зволожує і пом'якшує її. При попаданні на слизові оболонки очей викликає їх подразнення. Засіб не має кумулятивних властивостей і специфічних віддалених ефектів (мутагенного, ембріотоксичного, гонадотропного і канцерогенного). Засіб екологічно безпечний.

2. ПРИГОТУВАННЯ РОБОЧИХ РОЗЧИНІВ

2.1. Методика та умови приготування робочих розчинів. Засіб «Алосепт рідина» являє собою готовий до застосування розчин і не підлягає розведенню.

3. СПОСОБИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБУ З МЕТОЮ ДЕЗІНФЕКЦІЇ

3.1. Об'єкти застосування. Засіб «Алосепт рідина» використовується для гігієнічної та хірургічної антисептики рук в усіх галузях медицини, гігієнічної дезінфекції (деконтамінації) рук персоналу об'єктів, діяльність яких вимагає дотримання гігієнічних норм та правил, у домашніх умовах (у т.ч. при догляді за хворими, немовлятами, людьми похилого віку та ін.), для антисептичної обробки шкіри хворих та пацієнтів, для знезараження рук у вогнищах інфекційних захворювань та в зонах надзвичайних ситуацій; знезараження шкірних покривів перед інвазивними лікувальними і діагностичними процедурами і маніпуляціями; дезінфекції невеликих поверхонь і виробів медичного призначення, медичних рукавичок, одягнених на руки персоналу і т.д., в т.ч. перераховане в п. 1.5.

3.2. Методи знезараження об'єктів (спосіб застосування):

Гігієнічна антисептика шкіри рук виконується шляхом нанесення 3мл засобу «Алосепт рідина» на сухі руки (без попереднього миття водою і милом) з подальшим втиранням в шкіру до висихання, час обробки у відповідності до прийнятого алгоритму гігієнічної антисептики рук - 30 сек. (дезінфікуючий засіб «Алосепт рідина» забезпечує знищення транзитної мікрофлори рук протягом 15 сек.). При цьому, звертають особливу увагу на обробку шкіри між пальцями та на кінчиках пальців.

Для знезараження рук у вогнищах інфекційних хвороб «Алосепт рідина» наносять на суху шкіру і втирають протягом 30 сек., при роботі у вогнищах туберкульозу час експозиції для знезараження рук – 60 сек.

Хірургічна антисептика рук: хірургічна антисептика рук проводиться методом втирання антисептика в кисті рук та передпліччя, включаючи ліктьові згини. Втирання засобу здійснюють відповідно до розробленої стандартної процедури обробки рук, що викладена в чинних нормативних документах. «Алосепт рідина» наносять на руки порціями (1,5-3,0 мл), включаючи ліктьові згини і втирають в шкіру. Загальний час обробки ділянок шкіри (час знезараження) засобом – не менше 1 хвилини. Перша порція антисептика наноситься тільки на сухі руки. Протягом всього часу втирання «Алосепт рідина» шкіра підтримується вологою від антисептика, тому кількість порцій засобу, який втирається, та його об'єм суворо не регламентуються.

Під час процедури особливу увагу приділяють обробці кистей рук, яку проводять згідно стандартної методики, затвердженої діючими нормативними документами. При виконанні техніки обробки рук враховується наявність так званих «критичних» ділянок рук, які недостатньо змочуються засобами: великі пальці, кінчики пальців, міжпальцеві зони, нігті, біля нігтьові валики та піднігтьові зони. Найбільш ретельно обробляють поверхні великого пальця та кінчики пальців, оскільки на них зосереджена найбільша кількість бактерій.

Останню порцію засобу втирають до його повного висихання. Медичні рукавички надягають тільки на сухі руки.

Після закінчення операції/процедури рукавички знімають, руки обробляють антисептиком.

Після закінчення операції/процедури рукавички знімають, руки обробляють засобом «Алосепт рідина» протягом 2 x 30 с. Якщо на руки під рукавичками потрапила кров або інші виділення, ці забруднення попередньо знімають тампоном або серветкою, що змочені засобом «Алосепт рідина», миють з миючим засобом. Потім ретельно відмивають водою від мила та висушують одноразовим рушником чи серветками. Після цього руки обробляють засобом «Алосепт рідина» 2 x 30 с.

Антисептична обробка ліктьових згинів донорів: шкіру протирають двічі (по 15 сек.) окремими стерильними марлевими (ватними) тампонами, або серветками змоченими засобом .

Дезінфекція шкіри ін'єкційного поля: шкіру протирають стерильним ватним тампоном чи серветкою змоченими засобом «Алосепт рідина», протягом 15-30 сек., або зволожують шкіру в місці ін'єкції засобом із флакона з розпилювачем, час послідувочої експозиції – не менше 30 сек. **Антисептична обробка шкіри області оперативного втручання:** шкіру протирають двічі (по 30 сек.) окремими стерильними марлевими (ватними) тампонами, або серветками змоченими засобом «Алосепт рідина».

Для шкіри, багатой сальними залозами час збільшують до 10 хв.

При планових оперативних втручаннях пацієнт напередодні приймає гігієнічний душ.

Перед пункцією суглобів, органів, введенням катетерів час витримки після закінчення обробки - 1 хвилини.

Дезінфекція (деконтамінація) рук та шкіри у промисловості на інших об'єктах, де вимагається дотримання гігієнічних норм і правил, у побуті:

Засіб «Алосепт рідина» наносять на сухі руки в кількості не менше 3,0 мл і втирають протягом 15-30 сек., до повного висихання, в подальшому не змивають. Шкіра повинна бути повністю зволожена. При використанні серветок, зволжених засобом час експозиції складає 30 с. **Санітарна обробка шкірних** Засіб наносять на шкіру стоп і втирають до повного висихання, після обробки шкіру не миють.

Дезінфекція медичних рукавичок, одягнених на руки персоналу.

Дезінфекцію медичних рукавичок, проводять шляхом нанесення засобу на рукавички одягнені на руки забезпечуючи при цьому контакт засобу з усіма поверхнями виробу, або рукавички, що одягнені на руки протирають марлевим (ватним) тампоном чи серветкою, рясно зволженими засобом «Алосепт рідина», час знезараження – 30 сек., при туберкульозі – 60 сек.

Дезінфекція невеликих поверхонь, медичних приладів, медичних виробів (тонометри, термометри, фонендоскопи, УЗ-датчики, наконечники бормашин тощо), косметологічних, перукарських інструментів, апаратури, пристосувань тощо

Дезінфекція проводять методом протирання, використовуючи чисту серветку (одноразового чи багаторазового використання) просочену, або методом зрошення засобом із флакона з розпилювачем, витримують час експозиції 30 сек., при туберкульозі – 60 сек. Норма витрат засобу 30-50 мл/м³. Дозволяється проводити процедуру дезінфекції в присутності осіб, не причетних до процесу дезінфекції (пацієнти, хворі, відвідувачі і т.д.). Після завершення дезінфекції змивати засіб не обов'язково.

Поверхні, які не мають видимих забруднень біологічними виділеннями, протирають серветками одноразово з наступним дотриманням експозиції. Поверхні, які мають видимі забруднення біологічними виділеннями, обробляють за 2 етапи: 1етап - очищення поверхні перед дезінфекцією: протерти поверхню серветкою просоченою засобом

для видалення забруднень, серветку утилізують як медичний відход;

2 етап - дезінфекція поверхні після очищення: попередньо очищену поверхню ретельно протерти серветкою просоченою засобом.

Дезінфекція датчиків діагностичного обладнання (УЗД, ЕКГ, тощо). Датчики, що контактують із шкірними покривами обробляють серветкою, попередньо рясно змоченою засобом. Час експозиції – 30 секунд. Для дезінфекції у вогнищах туберкульозу – час експозиції 1 хвилина.

Дезінфекція медичних виробів, у т.ч. інструментів (включаючи стоматологічні), інструментів для косметичних процедур: Вироби, інструменти протирають серветкою, змоченою, або зрошують засобом. Після завершення часу експозиції (вказаний в Таблиці 1) змивати засіб не обов'язково.

Дезінфекція стоматологічних інструментів (наконечників, борів тощо) після кожного пацієнта проводиться наступним чином: канал наконечника промивають водою, прочищають за допомогою спеціальних пристосувань і продувають повітрям. Наконечник знімають і ретельно протирають його поверхню тканинною серветкою для видалення видимих забруднень. Потім проводять дезінфекцію методом протирання або зрошення засобом, враховуючи рекомендації фірми-виробника наконечників, за режимом вказаним у Таблиці 1. **Профілактична дезінфекція взуття та дезінфекція взуття під час лікування грибкових захворювань:** внутрішні поверхні взуття з гуми, шкіри, дерматину (матеріалів стійких до дії спиртів) протирають серветкою змоченою засобом, або рівномірно зрошують засобом. Поверхні повинні бути повністю зволженими зсередини. Час витримки після нанесення засобу – 30сек.

Таблиця 1. *Режими дезінфекції об'єктів розчинами засобу «Алосепт рідина» при бактеріальних інфекціях (виключаючи туберкульоз)**, інфекціях вірусної, грибкової етіології та режими профілактичної дезінфекції

Об'єкт дезінфекції	Експозиція, сек.	Метод дезінфекції
Поверхні приміщень, медичного обладнання, устаткування. Кнопки апаратів, дверні ручки, інші предмети до яких часто торкаються	30	Протирання серветкою, змоченою засобом або зрошення
Вироби медичного призначення, у т.ч. стоматологічні інструменти, наконечники для бормашин, протези, турбіни, стоматологічні відбитки тощо	30	Протирання серветкою, змоченою засобом або зрошення
Медичні рукавички, медичний інвентар	30	Протирання серветкою, змоченою засобом або зрошення
Лабораторний, столовий, кухонний, аптечний посуд	30	Протирання серветкою, змоченою засобом або зрошення
Санітарно-технічне обладнання, прибиральний інвентар	30	Протирання серветкою, змоченою засобом або зрошення
Поверхні санітарного транспорту	30	Протирання серветкою, змоченою засобом або зрошення
Спортивне обладнання та інвентар, взуття, гумові килимки	30	Протирання серветкою, змоченою засобом або зрошення
Інструменти і обладнання для манікюру, педикюру, татуажу, пірсінгу, косметологічних процедур та предмети для макіяжу тощо	30	Протирання серветкою, змоченою засобом або зрошення
Предмети догляду за хворими (клеюнки з кушеток для огляду хворих, фартухи, подушки для кисню, манжети для вимірювання артеріального тиску, медичні термометри, інші предмети догляду за хворими	30	Протирання серветкою, змоченою засобом або зрошення

*Дезінфекційний засіб «Алосепт рідина», що використовується для швидкої у часі дезінфекції добре змивається із оброблених об'єктів, не залишає нальоту, має гарні миючі властивості, розчиняє та видаляє механічні, білкові, жирові, інші забруднення органічного і неорганічного походження, залишки крові (в т.ч. в біологічних плівках) тощо з поверхонь, медичних виробів тощо. Засіб сумісний із усіма матеріалами, що стійкі до дії спиртів, не пошкоджує поверхні та оброблені вироби.

** час експозиції при туберкульозі (включаючи *Mycobacterium terrae* , *Mycobacterium avium*) – 1 хв.

4. ЗАСТЕРЕЖНІ ЗАХОДИ ПРИ РОБОТІ ІЗ ЗАСОБОМ.

4.1. Використовувати тільки для зовнішнього застосування відповідно до призначення. Уникати попадання засобу в очі. Не наносити на відкриті рани та слизові оболонки.

4.2. Засіб легкозаймистий! Не допускати контакту засобу із відкритим полум'ям та увімкнутими нагрівальними приладами. При одномоментній обробці великих поверхонь (площі більше 2 м.кв.) методом зрошення – використовувати індивідуальні засоби захисту органів дихання.

4.3. Після закінчення терміну придатності використання засобу забороняється.

4.4. Площа поверхні, що одночасно обробляється, повинна складати не більше 1/10 від загальної площі приміщення. При випадковому розливанні великої кількості засобу забезпечують інтенсивне провітрювання приміщення. Пролитий засіб збирають піском або іншим негорючим матеріалом, що добре поглинає рідину. Очищену поверхню промивають водою.

5. ОЗНАКИ ГОСТРОГО ОТРУЄННЯ. ЗАХОДИ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ ПРИ ОТРУЄННІ:

5.1. При попаданні засобу в очі необхідно промити їх проточною водою протягом 10-15 хв. При подразненні слизової оболонки очей рекомендується промити очі великою кількістю води. У разі необхідності звернутись до лікаря.

5.2. У разі попадання засобу до шлунку необхідно промити ротову порожнину та випити кілька склянок води кімнатної температури, дати потерпілому активоване вугілля. Негайно звернутись до лікаря!

6. ПАКУВАННЯ. ТРАНСПОРТУВАННЯ. ЗБЕРІГАННЯ

6.1 Пакування засобу. Засіб «Алосепт рідина» упаковують у скляні та полімерні флакони, пляшки місткістю від 10 мл. до 2000 мл., (може комплектуватись розпилювачем, дозатором), полімерні каністри місткістю від 2,0 до 10,0л., діджах від 20л до 200л. За домовленістю з виробником асортимент пакування може бути змінений або доповнений.

6.2. Умови транспортування засобу. Засіб транспортують у герметичному пакуванні виробника автомобільним чи залізничним транспортом згідно правил перевезення відповідних вантажів автомобільним та залізничним транспортом. Вимоги при транспортуванні, як до горючих та легкозаймистих рідин.

6.3. Термін та умови зберігання. Термін придатності засобу – 5 років з дати виробництва в оригінальній упаковці виробника. Засіб зберігають в недоступних для дітей місцях, окремо від харчових продуктів, при температурі не вище +40 °С, осторонь від джерел відкритого вогню та тепла, окремо від легкозаймистих матеріалів і речовин.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЗАСОБУ

7.1. Перелік показників, які підлягають визначенню: зовнішній вигляд; запах; значення рН; вміст етилового спирту, перекису водня. За показниками якості засіб «Алосепт рідина» повинен відповідати вимогам і нормам, зазначеним у таблиці 2.

Таблиця 2 Показники, які підлягають вивченню при проведенні контролю якості засобу «Алосепт рідина»
№ п/п Найменування показника Норма

1.	Зовнішній вигляд	однорідна прозора (або із опалісценсією) рідина світло-зеленого кольору
2.	Запах	віддушки
3.	Показник концентрації водневих іонів (рН)	7,0-7,5
4.	Масова частка етилового спирту, %	70±5,0
5.	Масова частка перекису водню, %	0,2±0,05

7.2. Методи визначення встановлених показників

7.2.1. Визначення зовнішнього вигляду та кольору

7.2.1.1. Зовнішній вигляд засобу визначають візуально на світлі, в пробірці з безбарвного скла з внутрішнім діаметром 25-26 мм, згідно з ГОСТ 1770, яка наполовину заповнена засобом. Засіб повинен бути прозорим без осаду і механічних домішок.

7.2.2. Запах

Запах засобу визначають органолептично за температури (20 ± 2) °С. Використовують стрічку паперу розміром 10 мм на 160 мм, яка на 30 мм змочується засобом, що аналізується.

7.2.3. Визначення масової частки активно-діючих речовин проводиться у відповідності до ТУ

20.5-2974412197-001:2020 та за наданими виробником методами

Виробник: ФОП Одарчук Віктор Сергійович (м. Київ) тел. (044) 353 05 51; (066) 513 75 33;

e.p. ukrdis@gmail.com

web: www.антисептика.укр

Методика обробки кистей рук (згідно з EN 1500)

СТАДІЯ 1
Долоня до долоні рук,
включаючи зап'ястя

СТАДІЯ 2
Права долоня на ліву тильну сторону кисті та
ліва долоня на праву тильну сторону кисті

СТАДІЯ 3
Долоня до долоні рук
з перехрещеними пальцями

СТАДІЯ 4
Зовнішня сторона пальців на протилежній
долоні з перехрещеними пальцями

СТАДІЯ 5
Колоподібне втирання лівого
великого пальця в закритій
долоні правої руки та навпаки

СТАДІЯ 6
Колоподібне втирання зімкнутих кінчиків
пальців правої руки на лівій долоні та
навпаки